

VERGİ SİRKÜLERİ

KONU: BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN 6736 SAYILI KANUNUN VERGİ MEVZUATINI İLGİLENDİREN DÜZENLEMELERİ: İNCELEME VE TARHIYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER

SAYI: 2016-3

Yatırım ortamının iyileştirilmesi suretiyle, ülkemizin uluslararası yatırımlar açısından cazibe merkezi haline gelmesinin ve ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir şekilde devamlılığının sağlanması amacıyla yatırımların artırılmasının temine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.¹

Yapılan bu düzenlemeleri desteklemek, girişimcilerin iş ve yatırım kararlarına daha sıhhatli bir şekilde odaklanmalarına imkan sağlamak için 6736 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun TBMM'de kabul edilerek 19.8.2016 Tarih ve 29806 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sirkülerimizde 6736 Sayılı Kanunun inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlere ilişkin açıklamalara yer verilecektir. Konuya ilişkin düzenlemeler 6736 sayılı kanunun 4. Maddesinde yapılmıştır.

6736 sayılı kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, 19.8.2016 tarihten önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin **%50'si ile** bu tutara gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar **Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar** ile bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak **gecikme faizinin tamamının**, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın **%25'inin**; ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergisi aslının %50'sininin, vergisi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin, vergilere bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyayı cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'ini yukarıda belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilir.

KONU	VAZGEÇİLEN	İSTENİLEN
Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, 19.8.2016 Tarihinden önce başlanılan vergi incelemesinde bulunan vergi farkı	Verginin % 50'si Kanunun yayımına kadar olan gecikme faizi Vergi aslına bağlı cezalar	Verginin %50'si Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutar (vergiler için hesaplanan gecikme faizi için) 19.8.2016'dan dava açma süresine kadar gecikme faizi
Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, 19.8.2016 Tarihinden önce başlanılan vergi incelemesinde vergi aslına bağlı olmayan cezalarda	Cezanın % 75'i	Cezanın % 25'i

¹ 6728 Sayılı Kanun Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 9.8.2016 Tarih ve 29796 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, İştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyaı cezası	Cezanın % 75'i	Cezanın % 25'i
--	----------------	----------------

İnceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan işlemler nedeniyle yukarıdaki hükümlerden faydalanabilmek için, kanunun genel ödeme süresi hükümleri dışında bu maddede özel ödeme süreleri yer almaktadır. Buna göre; ihbarnamenin tebliğinden itibaren 30 gün içinde başvurulmalı, ilk taksit ihbarname tebliğini izleyen aydan başlamak üzere **2 aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte** ödenmelidir. Bir başka ifadeyle 6376 sayılı Kanununun 10. Maddesinde belirtilen vadeler ve 18 eşit taksit uygulaması burada söz konusu değildir.

Kanunun 10. maddesinde ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi hâlinde, fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile birlikte hesaplanan gecikme faizi üzerinden ayrıca **%50 indirim** yapılır.

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya yukarıda belirtildiği şekilde ödenmesi şarttır.

Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla, 213 sayılı Kanunun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

Bu madde hükümlerinden yararlanılabilmesi için madde kapsamında ödeme başvurusunda bulunan alacağa ilişkin dava açılmaması şarttır.

Bu madde hükmünden faydalananlar, uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, cezalarda indirim hükümlerinden faydalanamazlar.

Pişmanlık ve Kendiliğinden Beyan Durumunda:

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar; (31.10.2016 tarihine kadar):

1. VUK'nun 371. maddesine göre beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak pişmanlık zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla (10. Maddede belirtilen şekil, vadeler ve taksit süreleri burada geçerlidir) pişmanlık zammı ve vergi cezalarının tamamının,

2. 30.maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı ile hesaplanacak gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla (10. Maddede belirtilen şekil, vadeler ve taksit süreleri burada geçerlidir) gecikme faizi ve vergi cezalarının tamamının,

tahsilinden vazgeçilir.

Yİ- ÜFE aylık değişim oranı tabiri:

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

İnceleme ve Tarhiyat Aşamasında Bulunan İşlemlerde Matrah Artırımından Faydalanılıp Faydalanılamayacağı

6376 Sayılı Kanunun 4. Maddesi inceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan işlemlerde "matrah artırımını" hükümlerini saklı tutmuştur. Bir başka ifadeyle inceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan işlemlerde mükellefler isterlerse matrah artırımında bulunabileceklerdir.

Matrah Artırımının düzenlendiği 5. Maddenin 7 numaralı fırcasına göre; matrah veya vergi artırımında bulunulması bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmeyecektir. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemelerinin ve takdir işlemlerinin, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren (01.09.2016) bir ay içerisinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmeyecektir.

Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, matrah artırımını hükümleri ile birlikte **değerlendirilecektir**. (İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.)

Bu **değerlendirme sonucu**; mükellefin ilgili yıllarda artırılan matrah tutarlarının, vergi incelemeleri veya takdir komisyonu kararlarına göre o yıl için belirlenen matrah farkından fazla veya bu tutar kadar olması durumunda mükellef hakkında ayrıca vergi incelemeleri ve takdir komisyonu kararlarına göre vergi tarhiyatı yapılmaz ve ceza uygulanmaz. Vergi incelemeleri ve takdir sonucu belirlenen tarhiyata konu matrah farkının, mükellefin ilgili yıl için artırdığı matrah tutarından fazla olması halinde, aradaki fark tutar kadar matrah farkı üzerinden mükellef hakkında gerekli vergi tarhiyatı yapılacak ve ceza uygulanacaktır. Ancak mükellef, bu fark tutar üzerinden tarh edilen vergiler ile uygulanan gecikme faizi ve cezalar için Kanunun "inceleme ve tarhiyat aşamasındaki işlemler" hükmünden yararlanarak ödemede bulunabilecektir.

Saygılarımızla.

FİNANSAL EKSEN

VERGİ VE MALİ HUKUK HİZMETLERİ

FİNANSAL EKSEN YMM LTD. ŞTİ.

Sirküler içeriğinde yer almayan konulara ilişkin olarak Vergi ve Mali Hukuk Hizmetleri Departmanımızı arayabilir, info@finansaleksen.com.tr elektronik posta adresine sorularınızı iletebilirsiniz.